

-
- عنوان پروژه: برآورد برخی پارامترهای جمعیتی و میزان همخونی در گله‌های گوسفند استان خوزستان
 - شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۴۱۱-۹۶-۰۶۲-۱۳-۴۶-۲۴
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): ---
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: بهاره طاهری دزفولی
 - نام و نام خانوادگی ناظران: ---
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان): ---
 - نام و نام خانوادگی همکاران: محمود وطن خواه، عزیز کردونی، محمدحسین بنابازی، وحید قاسمی، سیما ساور سفلی، عبدالصاحب عبائانی، سیفور رضانی.
 - محل اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان
 - تاریخ شروع: ۱۳۹۶
 - مدت اجرا: ۲/۵ سال
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار: ۱۳۹۹
 - این اثر در مورخ ۹۹/۴/۵ با شماره ۵۷۷۶۳ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده:

در این مطالعه به منظور برآورد برخی پارامترهای جمعیتی و میزان همخونی در گله‌های گوسفند استان خوزستان، از تعداد ۱۰۰ گله گوسفند از گله‌های مردمی پرورش یافته تحت سیستم‌های مختلف با دو نژاد عربی و لری بختیاری، طی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷، استفاده شد. نحوه جمع‌آوری داده‌ها در گله‌های مردمی به صورت پرسشنامه‌ای و با استفاده از اطلاعات یک سال گذشته دامدار و مصاحبه با دامدار بود. تجزیه و تحلیل اطلاعات گله‌ها توسط نرم‌افزار SAS ۹.۱ انجام گرفت. نتایج نشان داد که متوسط تعداد میش مولد $173/67$ رأس، تعداد قوچ مولد $9/56$ رأس، مدت ماندگاری قوچ در گله $5/96$ سال، نسبت قوچ به میش در گله $5/65$ درصد و 54 درصد از گله‌ها حداقل دارای یک رأس بره با ناهنجاری ژنتیکی بودند. بر این اساس، متوسط اندازه مؤثر و میزان همخونی گله‌ها به ترتیب $34/97$ رأس و 3 درصد در هر نسل برآورد شد. اثر شهرستان بر اغلب پارامترهای جمعیتی مورد بررسی معنی‌داری بود. به طور کلی، نتایج نشان داد که اندازه مؤثر برآورد شده کمتر از حداقل توصیه شده توسط فائو (50 رأس) برای داشتن کمتر از یک درصد همخونی در هر نسل، در گله‌های مردمی می‌باشد که سبب ایجاد میزان همخونی به میزان 3 برابر حد مجاز برای گله‌ها شده است. افزایش همخونی در گله‌ها می‌تواند باعث کاهش عملکرد تولید، تولیدمثلی و افزایش ناهنجاری‌های ژنتیکی گردد. بنابراین، با توجه به میزان همخونی برآورد شده برای گله‌های مردمی در استان، ضروری است با آموزش دامداران با موضوعاتی همچون نسبت قوچ به میش، تهیه قوچ از خارج از گله و نگهداری قوچ در مدت زمان کمتر در گله و همچنین استفاده از سیستم آمیزش چرخشی، از افزایش بیشتر این میزان همخونی و در نتیجه پیامدهای منفی آن جلوگیری کرد.

واژه‌های کلیدی: گوسفند عربی، همخونی، گله‌های مردمی، خوزستان، گوسفند لری بختیاری.